

Horony Ákos, 929201 Dunaszerdahely, Amade László utca 1412/1,

horony@gmail.com, +421 908 158 857

Címzett:
Dunaszerdahelyi Városi Hivatal
Ing. Bubniak Júlia hivatalvezető
Fő utca 50/16
929 01 Dunaszerdahely

MESTSKÝ ÚRAD Dunajská Streda	
Dátum:	01 -04- 2015
Podacie číslo:	Číslo spisu:
Prílohy/listy:	Vybavuje:

Tárgy: Képviselői határozati javaslat a képviselő-testület soron következő ülésére

2015. április 1.

Tisztelt Hivatalvezető Asszony!

Kérem, hogy mellékelt határozati javaslatomat a képviselő-testület tárgyalási rendjének megfelelően a képviselő-testület soron következő ülésére iktassa be.

Üdvözlettel:

Horony Ákos képviselő

Melléklet:

I. Határozati javaslat a magyar nyelvhasználat ügyével foglalkozó bizottság létrehozására

II. A határozati javaslat indoklása

Horony Ákos képviselő határozat elfogadását javasolja az alábbi szöveggel:

I./2015 számú határozat

A magyar nyelv mint nemzeti kisebbség nyelve használatának ügyével foglalkozó bizottság létrehozásáról (továbbiakban: nyelvhasználati bizottság)

Dunaszerdahely város képviselő-testülete a községekről szóló 360/1990. számú törvény 15. § (1) bekezdése értelmében

A. nyelvhasználati bizottságot hoz létre mint saját állandó tanácsadó, kezdeményező és ellenőrző szervezet

B. a nyelvhasználati bizottságnak feladatul adja, hogy a Szlovák Köztársaság által ratifikált nemzetközi kisebbségvédelmi szerződések szellemében, a nemzeti kisebbségek nyelveinek használatát előíró és lehetővé tevő hatályos jogszabályi rendelkezések érvényesülését felmérje, elősegítse és támogassa a városi hivatal és a városi intézmények munkájában, valamint javaslataival előmozdítsa a magyar nyelv nyilvános használatát Dunaszerdahely városában.

C. Megválasztja a bizottság elnökét és tagjait az alábbiak szerint:

A bizottság elnöke:(MKP)

A bizottság tagjai:(MKP)

.....(MKP)

.....(MKP)

.....(Most-Híd)

.....(Függetlenek)

II. A határozati javaslat indoklása:

Megalakulásától kezdve a Szlovák Köztársaság jogrendjében a nemzeti kisebbségek jogait biztosító rendelkezések fontos szerepet töltenek be. Az ország Alkotmánya, nemzetközi szerződések, törvények és rendeletek biztosítják a nemzeti kisebbségekhez tartozó személyek jogait. Az Alkotmány 34. cikke második bekezdésének b) pontja kimondottan a nyelvhasználati jogokról szól, amely szerint a nemzetiségi kisebbségekhez vagy etnikai csoportokhoz tartozó személyeknek az Alkotmány szavatolja *„anyanyelvüknek a hivatalos érintkezésben való használatának a jogát.”* A Szlovák Köztársaság csatlakozott az Európa Tanács kisebbségeket védő szerződéséhez, a kisebbségvédelmi keretegyezményhez és a nyelvi karta-hoz. Ezekben a nyelvhasználat kérdései döntő súllyal szerepelnek, sőt a Regionális vagy Kisebbségi Nyelvek Európai Kartája kimondottan a nyelv védelmének keresztül kívánja biztosítani a nemzeti kisebbségek önazonosságának megőrzését. A nyelvi karta szerint az őshonos nyelvek vonatkozásában *„határozott támogató lépések”* megtétele szükséges és a gyakorlatban *„a regionális vagy kisebbségi nyelveknek a magánéletben és közéletben, szóban és írásban való használatának megkönnyítése és/vagy bátorítása,”* a cél.

A magyar-szlovák alapszerződés is külön foglalkozik a kisebbségi nyelvhasználattal. A kérdés aktualitását jól jelzik a magyar-szlovák vegyes bizottság 2012-es XI. ülésének jegyzőkönyvébe foglalt új ajánlások, melyek szerint:

„2. A Felek biztosítják a kisebbségi nyelvhasználatot szabályozó hatályos törvények végrehajtását és elhárítják a törvények gyakorlati alkalmazása előtt álló akadályokat.

3. A Felek vizsgálják meg, hogy a hivatali érintkezésben milyen többletköltségekkel jár a kisebbségi nyelvhasználat, különösen a helyi önkormányzatok számára, és keresik ezek forrását költségvetésükben.

4. A Felek biztosítják a szükséges szakmai, módszertani és pénzügyi feltételeket a kisebbségi nyelvek hivatali használatára, valamint a szükséges szakterminológia kialakítására.”

Külön törvény, a *Nemzeti kisebbségek nyelveinek használatáról szóló 184/1999 számú törvény* szabályozza átfogóan a kisebbségi nyelvek hivatali érintkezésben történő használatát, de ezen kívül számos egyéb jogszabály tartalmaz részletszabályokat a kisebbségi nyelv használatával kapcsolatosan, ezek közül mindenképpen érdemes megemlíteni az ún. infotörvényt (211/2000 sz. tv.) Két hatályos kormányrendelet is létezik kimondottan a kisebbségi nyelvhasználati törvény végrehajtására.

A kisebbségi nyelvhasználati törvény 7a §. (2) bekezdése alapján a kormányhivatal két évente köteles jelentést készíteni a kisebbségi nyelvhasználat helyzetéről, ennek elkészítése során a kormányhivatal megkeresésére az állami szervek és helyi önkormányzatok kötelesek tájékoztatást nyújtani a kisebbségi nyelvhasználat helyzetéről saját hatáskörükben. Ezért nem véletlen, hogy a Szlovák Köztársaság kormánya által 2015. február 18-án elfogadott *emberjogi stratégiának* részét képező nemzeti kisebbségekkel foglalkozó dokumentum kimondottan javasolja is a helyi önkormányzatok számára egy a kisebbségeket érintő kérdésekkel foglalkozó bizottság létrehozását.

Dunaszerdahely lakosságának a 2011-es népszámlálás szerint a gyorsuló csökkenés ellenére még mindig háromnegyede vallotta magát magyar nemzetiségűnek, a magát magyar anyanyelvűnek vallók aránya még magasabb, a lakosság 79 %-a. Így Dunaszerdahely a legnagyobb arányban magyarok által lakott járási székhely a Szlovák Köztársaságban, ami a város önkormányzatára külön felelősséget ró, hisz legmagyarabb járási székhelyként tevékenysége és magatartása mintaként szolgál a többi szlovákiai magyarlakta település önkormányzata számára. Városi önkormányzatként pedig mind szakmai, mind személyi és nem utolsósorban pénzügyi feltételei is adottak ahhoz, hogy a hatályos jogszabályokban kötelezően előírt és lehetőségként megfogalmazott nyelvhasználati jogokat ténylegesen és teljes körűen megteremtse és biztosítsa magyar ajkú polgárai számára.

A magyar nyelvhasználat ügyének komplex rendezését, a problémák, az esetleges hiányosságok átfogó rendezését hatékonysági szempontok is erősen indokolják. A nyelvhasználati bizottság munkájába a kisebbségi nyelvhasználat kérdéseivel foglalkozó elismert szakemberek bevonása, valamint az ezen a területen tevékenykedő civil szervezetekkel, polgári társulásokkal (Gramma Iroda, Pro Civis stb.) való együttműködés kialakítása is célszerűnek tűnik.

A magyar nyelvhasználat kérdéseivel foglalkozó bizottság feladata előreláthatóan kettős lenne, egyrészt a magyar nyelvhasználat helyzetének felmérése, másrészt ennek eredményei alapján az esetleges hiányosságok orvoslására és a szükséges „*határozott támogató lépésekre*” dolgozni ki javaslatokat a képviselő-testület számára. A bizottság első lépésben felmérné a magyar nyelvhasználatra vonatkozó törvényi előírások gyakorlatban történő megvalósulását az önkormányzati szervek, a városi hivatal és az önkormányzati fenntartású intézmények tevékenysége során, valamint a magyar nyelv nyilvános használatát a város közterein, különösen a városban működő vállalkozások által. Második lépésben pedig javaslatokat, cselekvési tervet dolgozna ki a magyar nyelvhasználat kérdésének komplex kezelésére, az önkormányzat által foganatosítható támogató lépések megtételére.

A nyelvhasználati bizottság munkájának eredményeképpen nemcsak a város magyar ajkú polgárainak nyelvi komfortja növelhető, hanem olyan tapasztalati tőke is felhalmozható, amelyet az ország többi magyarlakta településeinek önkormányzatai is hasznosíthatnak, valamint az önkormányzat következetes és teljes körű jogalkalmazása során a gyakorlatban szerzett tapasztalatok a kisebbségi nyelvhasználatra vonatkozó jogszabályok hiányosságainak majdani orvoslásakor is figyelembe vehetőek lesznek.